Skógræktarfélag Reykjavíkur 1902-1909

Aðfnr. 6120, örk 2

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Meðlimir skógræktarfélagsins

1 Augusta Svendsen ekkjufrú
2 Andrés Andrésson verzlunarm.
3 x Árni Thorsteinsson fótógraf
4 Ásgeir Sigurðsson, kaupm.
5 Andersen H, skraddari
6 Birgir Þorleifsson, söðlasmiður
7 x Bjarni Jónsson kennari
8 Bjarni Sæmundsson, adjunkt
9 x Björn Bjarnarson, Gröf
10 Björn Guðmundsson, kaupm.
11 Björn Kristjánsson, kaupm.
12 Björn Jensson, adjunkt
13 Björn Jónsson, ritstjóri
14 Björn M. Ólsen, rektor
15 Björn Ólafsson, augnlæknir
16 x B. H. Bjarnason, kaupm.
17 Bernhöft, D. bakari
18 Bernhöft V. tannlæknir
19 Einar Árnason, kaupm.
20 x Einar Benidiktsson, málfærslum
21 x Einar Helgason, garðyrkjumaður
22 Eiríkur Briem, docent
23 Elías Ólsen, kaupmaður

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

24 A. Frederiksen. bakari 4[illegible]
25 C. Frederiksen bakari 4[illegible]
26 Breidfjörd W. O. kaupm. 50
27 Guðjón Sigurðsson úrsmiður 51
28 Guðm. Böðvarsson ráðsmaður 52
29 Guðm. Björnsson læknir 53
30 Guðm. Einarsson (í Nesi) 54
31 x Guðm. Jakobsson trésmiður 55
32 Guðm. Magnússon dócent 56
33 Guðm. Olsen kaupm. 57
34 Guðm. Þórðarson trésm. (frá Hálsi) 58
35 Gunnar Þorbjarnarson kaupm. 59
36 Haldór Danielsson bæjarfógeti 60
37 Haldór Jónsson bankagjaldkeri 61
38 Haldór Þórðarson bókbindari 62
39 Halberg gestgjafi 63
40 Hallgr. Sveinsson biskup 64
41 Hallgr. Melsted bókavörður 65
42 Hannes Hafliðason og Finnur Finnsson, skipstjórar 66
43 Hannes Thorarensen faktor 67
44 Hannes Þorsteinsson ritstjóri 68
45 Haraldur Nielsson cand. 69
46 Hjálmar Sigurðsson skrifari 70
47 x Hjalti Jónsson skipstjóri 71

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

48 × Helgi Jónsson bankaritari
49 Hertervig C. fabrikant
50 × Hafsteen J. amtmaður
51 × Indriði Einarsson revisor
52 Jón Ólafsson ritstjóri
53 Jón Jakobsson bókavörður
54 Jón Jensson yfirdómari
55 Jón Magnússon landritari
56 × Jón Sveinsson trésmiður
57 Jón Þórðarson kaupmaður
58 × Jafet Ólafsson {Kristján Bjarnason / Páll Hafliðason} skipstjóri
59 × Jón Þorkelsson skjalavörður
60 Jóhannes Nordal íshúsvörður
61 Jóhannes Jósefsson trésmiður
62 × Jóhann Þorkelsson prestur
63 Jensen E. Bakari
64 Kristinn Magnússon skipstjóri
65 × Kristján Jónsson yfirdómari
66 Lárus G. Lúðvíksson skóari
67 Lúðvíg Hansen kaupm.
68 Lund. M. L. lyfsali
69 Magnús Einarsson dýralæknir
70 × Magnús Magnússon skipstjóri
71 Magnús Stephens Landshöfðingi

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

72 Mattías Matthíasson faktor
73 H. A. Matthiesen skóari
74 Morten Hansen skólastjóri
75 Muus, Th. kaupmaður
76 Oddur Gíslason, málfærslum.
77 Ólafur Ólafsson prentari
78 Ólafur Runólfsson, bókhaldari
79 Ólafur Sveinsson gullsmiður
80 Páll Haldórsson skólastjóri
81 Pálmi Pálsson adjunkt
82 Pétur Hjaltested úrsmiður
83 Schierbeck Chr. læknir
84 Sigurjón Jónsson skipstjóri
85 Schreiber, prestur
86 Sigurður Björnsson kaupm.
87 Sigurður Briem póstmeistari
88 x Sigurður Sigurðsson, ráðunautur
89 Sigurður Thoroddsen ingeniör
90 Sigurður Þórólfsson bifræðingur
91 Stgr Thorsteinsson yfirkennari
92 Sturla Jónsson kaupm.
93 Sæm. Bjarnhéðinsson læknir
94 Thomsen, D. kaupm.
95 Thor Jensen kaupm.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

96 Thorsteinsson Th. kaupm.
97 Tryggvi Gunnarsson bankastjóri
98 x Valdemar Ásmundsson ritstjóri
99 Zimsen Chr. konsúll
100 Zimsen Jes kaupm.
101 Þórhallur Bjarnason lektor
102 Þorleifur Jónsson póstassistent
103 Þorkell Gíslason trésmiður
104 Þorstein Þorsteinsson og Ellert Schram skipstj.
105

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Aðalfundur verður haldinn í „Skógræktarfélagi Reykjavíkur" laugardaginn 16. maí kl. 8½ e. h. í Búnaðarmannahúsinu. Þar verður borið upp frumvarp til félagslaga og lagðir fram reikningar. Allir hluthafar eru beðnir að mæta.

Reykjavík 12. maí 1903

Stjórnin

Nöfn hluthafa:

1. Ágústa Svendsen, frú
2. Andrés Andrésson, ~~söðlasmiður~~ verzlunarm. séð
3. Ásgeir Sigurðsson, kaupmaður séð
4. H. Andersen, skraddari sjeð
5. Bergur Þorleifsson, söðlasmiður
6. Bjarni Sæmundsson, adjunkt — séð
7. Björn Guðmundsson, kaupmaður sjeð
8. Björn Kristjánsson, kaupmaður sjeð
9. Björn Jensson, adjunkt séð
10. Björn Jónsson, ritstjóri séð
11. Björn M. Olsen, rector
12. Björn Ólafsson, augnlæknir sjeð
13. D. Bernhöft, bakari séð
14. V. Bernhöft, tannlæknir séð

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

J. Jensson bakari séð

sýð séð 15. Einar Árnason, kaupmaður
16. Einar Helgason, garðyrkjumaður
17. Eiríkur Briem, docent
18. Elías Olsen (& Nikolaj Bjarnason), kaupmaður
19. C. Frederiksen, bakari
sýð 20. W. Ó. Breiðfjörð, kaupmaður
21. Guðjón Sigurðsson, úrsmiður
22. Guðmundur Böðvarsson, ráðsmaður í Laugarnesi
23. Guðmundur Björnsson, héraðslæknir
sýð 24. Guðmundur Jakobsson, trésmiður
25. Guðmundur Magnússon, docent
26. Guðmundur Olsen, kaupmaður
27. Guðmundur Þórðarson, trésmiður
28. Gunnar Þorbjörnsson, kaupmaður
29. Halldór Daníelsson, bæjarfógeti sýð
30. Halldór Jónsson, bankagjaldkeri séð
31. Halldór Þórðarson, bókbindari
32. Halberg, gestgjafi
33. Hallgr. Sveinsson, biskup — sýð séð
34. Hallgrímur Melsteð, bókavörður
35. Hannes Hafliðason (& Finnur Finnsson), skipstjóri
36. Hannes Thorarensen, verzlunarstjóri. sýð
37. Hannes Þorsteinsson, ritstjóri séð
38. Haraldur Níelsson, cand. theol. — séð
39. Hjálmar Sigurðsson, amtsskrifari séð
40. Hjalti Jónsson, skipstjóri
41. Caspar Herterwig, fabrikant sýð
42. Jón Jakobsson, bókavörður
43. Jón Jensson, yfirdómari sýð
44. Jón Magnússon, landritari séð

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

45. Jón Þórðarson, kaupmaður sjeð
46. Jóhannes Nordal, íshúsvörður sjeð
47. Jóhannes Jósefsson, trésmiður
48. E. Jensen, bakari sjeð
49. Jón Ólafsson, bóksali sjeð
50. Lárus G. Lúðvíksson, skósmiður sjeð
51. Ludvig Hansen, kaupmaður sjeð
52. Michael L. Lund, lyfsali – sjeð
53. Magnús Einarsson, dýralæknir
54. Magnús Stephensen, landshöfðingi sjeð
55. Mattías Mattíasson, kaupmaður
56. M. A. Mattíasson, skósmiður
57. Morten Hansen, skólastjóri
58. Oddur Gíslason, yfirréttarmálafærslumaður sjeð
59. Ólafur Ólafsson, prentari
60. Ólafur Runólfsson, bókhaldari sjeð
61. Ólafur Sveinsson, gullsmiður sjeð
62. Páll Halldórsson, skólastjóri
63. Pálmi Pálsson, adjunkt
64. Pétur Hjaltested, úrsmiður sjeð
65. Sigurjón Jónsson, ~~trésmiður~~ skipstjóri dáinn
66. Schreiber, prestur
67. Sigurður Björnsson, kaupmaður sjeð
68. Sigurður Briem, póstmeistari sjeð
69. Sigurður Sigurðsson, ráðunautur
70. Sigurður Thoroddsen, ingeniör sjeð
71. Steingrímur Thorsteinsson, yfirkennari – sjeð.
72. Sturla Jónsson, kaupmaður
73. Sæm. Bjarnhéðinsson, spítalalæknir
74. Ditlev Thomsen, kaupmaður sjeð.
75. Thor Jensen, kaupmaður

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

spd 76. Th. Thorsteinsson, kaupmaður
sped 77. Tryggvi Gunnarsson, bankastjóri
sped 78. Christian Zimsen, konsúll
sped. 79. Jes Zimsen, kaupmaður
D.T. 80. Þórhallur Bjarnarson, lector
sped 81. Þorleifur Jónsson, póstafgreiðslumaður
sped. 82. Þorsteinn Þorsteinsson (& Ellert Schram), skipstjóri
83. Th. Muus, kaupmaður.
84. Kristinn Magnússon, skipstjóri

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til skógræktarfjelags Reykjavíkur!

Skýrsla fyrir árið 1910 um Rauðavatns gróðrarstöð.

Hjermeð leyfi jeg mjer að gera grein fyrir því, sem gert var í gróðrarstöðinni við Rauðavatn í fyrra, og hvernig ástandið er nú.

Vjer höfum á síðustu árum plantað þar aðallega fjallafuru, af því að þessi er eini tegundin er virðist að geta þroskast þar. Reynt er líka til reynu gert með amerikskum eskiviði, þó voru aðeins fáar plöntur af þeirri tegund gróðursettar, og óvíst er, hvernig árangurinn verði.

Í fyrra voru plantaðar 9000 fjallafurur fjögra ára frá „Hedeselskabet“ í Danmörku, 1600 fjallafurur tveggja ára frá „Bergens Skovselskab“ Noregi, og 300 lerirkjatrje þriggja ára frá þessum sama stað.

Nú er reynsla fengin fyrir því, að eldri plönturnar, 3 og 4 ára gamlar, þroskast bezt, og hef jeg þessvegna komið mjer saman við „Bergens Skovselskab“ um, að þetta rækti þriggja ára fjallafuruplöntur í gróðrareitum sínum, til sendingar til Íslands, þar sem jeg hygg, að plöntur frá Noregi myndu vera fult eins viðnámsfærar eins og plöntur frá Danmörku.

Í ár er fyrirætlað að gróðursetja 7500 fjallafurur fjögra ára frá „Hedeselskabet“, ásamt 2500 do. þriggja ára frá Bergens Skovselskab.

Þær fjallafuruplöntur, er hafa verið gróðursettar á 3. síðustu árum standa sæmilega vel. Alt bendir á, að fjallafuran er nóg viðnámsfær við veðuráttu Íslands, en hún gengur afar seint á fyrstu 3–4 árum. Hún verður nú gróðursett í hólum, þar sem vjer höfum reynt, að betri er að stinga upp hólar, heldur en raðir, því í hólunum frjósa plönturnar ekki eins hátt upp eins og í röðunum.

Búið er nú að planta í þeim hluti, er liggur fyrir vestan dyrnar, þó á að bæta nokkuð við í oddanum lengst til vesturs. Í ár verður haldið áfram austurí að gróðrareitinum.

Á grasbletti skamt frá dyrunum var í litt ed fyrra tilbúinn gróðrareitur, og var þar ífyrra sáð fræ af íslenzku birki og reynitrje. Ennþá eru aðeins fáir reynir komnir upp, en birkin hefur sprottið vel, og tilvonandi munum vjer eftir 2–3 árum hafa margar íslenzkar plöntur til gróðursetningar.

At taka stórar plöntur af íslenzku birki til gróðursetningar verður of dýrt, því þær kosta h. u. b. 0.50 Kr. á stk, og afar erfitt er að hitta

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þar í kjörrunum nálægt Reykjavík, þar sem ennþá engir skógargirðingar eru til. Þegar girðing er sett upp í góðum kjarrskógi, þá koma plönturnar fljótt.

Því miður hef jeg ennþá ekki fengið fræ af þeirri beykitegund, sem jeg talaði um í fyrra. Fyrir 2 árum skrifaði jeg dönsku konsúlsskrifstofunni í Buenos Ayres viðvíkjandi því, og fjekk bréf, að argentínska landsstjórnin var fús á að útvega fræið ef mögulegt væri, en síðan hafa engar fréttir komið þaðan.

Loksins vil jeg biðja fjelagið fyrirgefningar á því, að jeg kom ekki á aðalfundinum í ár vegna þess, að jeg fór með g. s. Sterling til Hvalfjarðarstrandar, í því tilgangi að safna þar birkiplöntum í kjarrinu við prestsetrið Saurbæ. Þetta mishepnaðist þó, því jeg gat engu aðstoð fengið, þar sem allir áttu annríkt með því að vexla á skipinu.

Reykjavík 1911.

Virðingarfylst
A. F. Kofoed-Hansen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hinn 20. ágúst þ. á. sendi lektor Þórhallur Bjarnason áskorun til bæjarmanna þess efnis, að stofnað yrði skógræktarfélag hér í Reykjavík. Lét hann þess getið, að forstkandidat C. E. Flensborg teldi landið við austanvert Rauðavatn einkarvel fallið til skógræktar. Hr. Flensborg fer til umráða fé til að setja upp tvo „plöntuskóla" og setur annan þeirra við Rauðavatn, vilji menn hér í höfuðstaðnum stofna fyrsta skógræktarfélag landsins. Landið, um 35 dagsláttur að stærð, fæst keypt fyrir sanngjarnt verð, vísast alveg ókeypis. Samkvæmt áætlun frá hr. Flensborg verður kostnaðurinn alls 4000 krónur.

Heppilegast er talið, að skógræktarfélagið sé hlutafélag, hluturinn t. d. 25 krónur (limited). Fengjust 80 menn hér í bænum, sem leggja vildu með hlutum – greiddum á tveim árum – fram helming hins áætlaða kostnaðar, þá mun óhætt að treysta því, að hinn helmingurinn fengist af almannafé, þegar myndarlega væri komið af stað.

Tilsjón býður hr. Flensborg ókeypis meðan hann er í þjónustu landsins.

Þessari áskorun var svo vel tekið, að um 60 manns skrifuðu undir hana og tjáðu sig þess albúna að stofna félagið. Áttu þeir

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

fund með sér hinn 25. ágúst og var þá félagið stofnað og kosin 5 manna stjórn.

En með því enn er eigi fengið loforð fyrir nægilega mörgum hlutum, leyfum vér oss undirritaðir, er kosnir vorum í stjórn félagsins, að skora á menn að gjörast hlut hafar og rita nöfn sín á skjal þetta. Fáist nógu margir, mun ef til vill mega lækka hlutina niður í 20 krónur.

Reykjavík 21. október 1901

Sigurður Thoroddsen Michael L. Lund

Bjarni Sæmundsson Haraldur Níelsson.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

BÆJARFÓGETINN Í REYKJAVÍK

Reykjavík, 16. d. ágúst 1907.

Samkvæmt beiðni yðar fyrir hönd Skógræktarfjelags Reykjavíkur í heiðruðu brjefi dags. 14. þ. m. hefur bæjarstjórnin samþykkt að veita fjelaginu 200 kr. styrk á þessu ári eins og undanfarin ár.

Þetta leyfi jeg mjer að tilkynna yður og um leið senda yður ávísun fyrir styrkupphæðinni.

Halldór Daníelsson.

Herra rektor Stgr. Thorsteinsson,
Reykjavík.
R. D.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Aarhus den 15-1-03.

Hr. Overlærer Thorsteinsson
R. af Db. o.o.

Nærværende for at meddele Dem, at jeg saa efter Aftale bestiller c: 5200 Planter til Plantagen ved Rödavatn. Indkøbsprisen herfor vil andrage c: 70 Kroner.

Desværre har jeg mistet en Lommebog med mine Optegnelser om Rödavatn, men saavidt jeg husker var det 8000 Huller, der blev gravet i Sommer. – Jeg maa bede Hr. Overlæreren forhøre om det ikke er rigtigt med de 8000 og saafremt det ikke skulde passe velvilligst omgaaende opgive mig det rigtige Antal Huller. Jeg kan saa nok komme af med de overflødige Planter. Apoteker Lund kan sikkert sige, hvormange Huller der blev gravet.

Plantningsomkostningerne vil kun andrage et forholdsvis lille Beløb c: 40 Kr.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Det er Capt. Ryder, der har gjort Indsigelse, idet han gjorde opmærksom paa, dels at Pengene vare omsatte efter en for lav Kurs, dels at der ikke var paalignet Selskabet nogen Del af Omkostningerne, der vare forbundne med Transporteringen af Pengene i de forskellige Banker i Köbenhavn og London. Fejlen er min og jeg skal nærmere gjöre Rede for Sagen, naar jeg kommer til Island den 4-5 Maj.

Jeg haaber Hr. Overlæreren har modtaget de Love, jeg sendte op en Gang i Efteraaret, de forekom mig at kunne anvendes her ved dette Selskab.

Hvorledes gaar det ellers, er der indkommen mange Aktier? Selskabet kan nok trænge til Penge. Jeg haaber DHr. arbejder ihærdigt paa at samle Penge.

I Andragendet, som vi iaar agte at indsende til Altinget, vil der tillige blive ansøgt om 200 Kr. aarligt til Plantagen ved Rauðavatn. I Forbindelse med de 150 Kr. aarligt

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

fra Amtet, Aktierne og hvad Byraadet eventuelt kan bringes til at give, forekommer det mig, at Plantagens pekuniære Fremtid derved er nogenlunde sikkret. — Jeg haaber da Bestyrelsen har ansøgt Byraadet om Støtte, saaledes som vi aftalte i Sommer?

Med Ønsket om et glædeligt Nytaar for Hr. Overlæreren og Familie samt en Tak for det gamle Aar, er jeg med venlig Hilsen

Deres ærbødige

C. E. Flensborg.

verte

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Budgetterer vi saa Gravning af 10,000 nye Huller i Sommerens Løb, vil det andrage c. 100 Kr. og Gravningen af en Grøft samt noget Vejarbejde andre 100 Kr.. Budgettet for 1903 kan da ansattes til ialt 350 Kroner, nemlig.

Tilplantning af 8200 Huller - - -	c. 40 Kr.
Indkøb af 8200 Planter - -	c. 70 -
Gravning af 10,000 nye Huller - -	100 -
Grøfte og Vejarbejde - - - -	100 - -
Forskelligt, Transport m. v. - - -	40 - -
Ialt	350 Kroner.

Endelig har jeg den lidt ubehagelige Meddelelse, at Aktieselskabets Gæld til os bliver 606 Kr. 28 Øre og ikke som tidligere af mig angivet 567 Kr 80 Øre. Dette kan vi dog maaske forhandle nærmere om til Sommer, jeg skal medbringe fornøden Dokumentation herfor.

Regnskabet stiller sig iøvrigt, saaledes

Regning paa Hegn og Omkostninger	1373.42
Transport til Reykjavik	82.86
udlagt ialt	1456.28
modtaget afdrag	850.00
Rest	606.28

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Starf og framkvæmdir félagsins
hafa haldist í sama horfi og að undan
förnu og efni félagsins til framkvæmda
hafa verið söm og undanförnu: af
amtsráði Suðuramtsins 150 kr af
Bæjarsjóði 200 og af Búnaðarfélaginu
200 kr. samtals 550 kr. — Í fyrra
vor var plantað 500 af norskri greni,
500 af norskri fjallafuru, 3000 af
skandinaviskum reyni og 1000 af
almennum reyni. Og ennfremur voru
settir 3000 píviðar stiklingar eða græði
kvistir innanum eldri holuraðirnar
Svo var og sáð 1½ k.g. af íslenzku
birkifræi frá Hallormsstaða skógi.
Þá voru og á fyrra ári grafnar 6000 nýjar
plöntuholur og ~~stungnar upp~~ grafnar
3000 álnir samtals af hollenzku-gröfnum rennum
til útplöntunar með ísl. birki, píl og hlyn.
~~Og aftur~~ Á þessu vori, og hefir forst-
assistent herra Flensborg skýrt mér
frá að eftirgreind plöntun hafi
framfarið
gerð verið í skógræktarstöðinni á þessu
vori:

1000 2/2 af fjallafuru
500 2/2 af lerkitré
3000 0/0 almennum reyni
2000 0/0 skand. reyni
500 0/2 hvítgreni
500 0/2 Cembrafuru

haustið 1905 3000 holur
5000 al. hollenzkagrafnar
rennur 3000 holur f.
pílur = 11000 plantn.

einnig sagt í hinni vönduðu og
fróðl. skýrslu hra Flensb. til Norðag
1905.

Að hausti 1905 grafa 8000
af rennum (14 þuml. djúpar) til 8000 fjallafuru
girðingin framhaldandi gjörð

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

3000 af ísl. pil.
600 af ísl. birki frá Hallormsstskógi
700 grápopplar

eflaust öllum
Með og ~~mörgum öðrum~~, sem skógræktarmálinu unna, til mikill
ar raunar verð eg að ~~geta~~ minnast þess að það er nú að líkindum
í síðasta sinni sem við sjáum herra forstaðarmann Flensborg hér á meðal
vor. ~~Öllum oss er kunnugt hvernig á því stendur og þessu félagi.~~ Við þekkjum
allir tildrögin og skiljum vel að svo hlýtur að vera úr því starf hans
hefir ennþá verið betur metið en þingi voru hefir þóknast að gera, með
manni, sem sem var búinn að afla sér mikillar reynslu og þekkingar á öll
því að hafna sjálfsögðum og sjálfskipuðum manni til þess þýðingarmikla
starfs að stýra skógræktarmálinu áfram í réttu horfi til vaxandi framgangs
og varanlegs árangurs. Um leið og eg óska að sem minstur skaði
hljótist af því misráði, vil eg ~~fyrst persónulega~~ í félagi voru nafni
þakka honum fyrir alla hans ágætu starfsemi því til þrifa, sjálfur
persónulega fyrir góða viðkynningu og í þriðja lagi vil eg biðja
þá sem hér eru að standa upp fyrir honum sem þeim manni, er
og aðal, málsins
verið hinn þriðja aðalstólpi skógræktar ~~félagsins~~ hér á landi,
verkhygginn
og ~~sem fyrir~~ staðið fyrir framkvæmdum þess með frábærum dugnaði og
alúð.

…kill

…al
…mönnum

…unga; á öllum skilyrðum
…la
…gangi
…i
…frá
…e
…e
…r.

…g

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

Det höjtærede Amtsraad
for Syd og Vestamterne.

Undertegnede Formd. for ~~Bestyrelsen~~ Skogræktar félaged Reykjavíks Bestyrelse tillader sig herved paa nævnte Selskabs Vegne at andrage det höjtærede Amtsraad om en aarlig Understöttelse fra Amtsfonden paa 200 Kr.

Ad.

paa Initiativ af Lektor
B. Bjarnason

Til

Det höjtærede Amtsraad
for Syd og Vestamterne.

Undertegnede Formd. for Skogræktarf. Reykjavíks tillader sig herved paa nævnte Selskabs Vegne at ansöge det höjtærede Amtsraad om en aarlig Understöttelse af ~~fra~~ Amtsfonden paa 200 Kr., hvilket tilskud tænkes anvendt til Afholdelsen af en Del af Udgifterne ved Anlæg og Drift af en af nævnte Selskab iaar paabegyndt Plantning ved Rödavatn.

Skogræktarf. Reykjavíks blev stiftet i August 1901 med det Formaal at tilplante et af Forstcand. Flensborg udpeget, som særlig dertil egnet Areal ved Rödavatn, for ~~derigo~~ derved at bidrage til Plantesagens Fremme her paa Sydlandet.

~~En Sum~~ Den til ~~Paabegyndelsen~~ af Foretagenets Iværksættelse nødvendige Sum skaffedes

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

tilveje derved at ~~Selskabets~~ en Del af Byens Borgere
~~Medlemmer~~ hver tegnede sig
for et en Aktie ~~paa~~ lsnortes 25 Kr. Ind-
til Dato er der tegnet c: 80 Aktier,
af hvis Beløb ɔ: Halvdelen er
indbetalt med c: 1000 Kr., idet
den anden Halvdel ~~forventes~~
indbetalts i Begyndelsen af 1903.

Til Foretagenets fortsatte
Trivsel kræves imidlertid yder-
ligere Pengemidler. Efter at
~~Interessen for dette samnyttige~~
~~Foretagende~~ den private Inter-
esse og Offervillighed for Plant-
ningssagen havde givet sig Ud-
-slag ved Dannelsen af nævnte
Selskab, mente man at kun-
ne gaa ud fra Haab om, at det
offentlige af sine Midler ville
yde dette Led i et almen-
nyttigt Foretagende sin Støtte.
I dette Haab henvende ~~fig~~ vi
os til det höjtærede Amtsraad.

Til Forstaaelsen af dette
vort Andragendes Fremkomst
paa nærværende Tidspunkt tid-
satte ii fölgende Oplysninger.

Det Areal Selskabet har er-
hvervet er c: 35 Oks. stort, og man
har ment det rigtigst straks at

cr og forpli
som skulde indbetales i to
Portioner à 12½ Kr.

Amtsraadets 150 –
bevilges

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vegne hele Arealet, ~~dels~~ fordi Materialerne derved blev forholdsvis billigere indkøbt.

~~Indkøb af Opr. Erhverv~~ ~~Erhvervelsen af Arealet~~ Den til Erhvervelse af Arealet, Indkøb og Opsætning af Hegnet medgaaede Sum andrager c: 1200 Kr. Gravning ~~af~~ af Huller til Tilplantning af [illegible] c: 40 g., hvormed man har ment at begynde vil andrage c: 200 Kr. —

Det bemærkes at der ~~inden~~ for paa Selskabets indhegnede Grund ~~er paa~~ er paabegyndt Anlaget af en Planteskole ~~paa~~ for Landskassens Regning, hvilket vi mener ~~paa~~ vil komme vort Foretagende til Gode paa mange Maader. —

Det er Hensigten saafremt der kan tilvejebringes tilstrækkelige Midler aarlig at tilplante et vist Del af Arealet, saaledes at det fulde Areal i Løbet af 6–7 Aar vil være tilplantet.

Jeg Herefter ~~tillader~~ ~~jeg mig~~ jeg mig paa Selskabets Vegne at indhenstille ~~denne~~ dette Andragende til det højtærede Amtsraads ~~velvillige~~ [illegible]

120:
1661
T781

Idet jeg her paa Selskabets Vegne beder Byraad Kanke denne Sag, om hvilken almene Interesse ... Byen kan siges at have en stor kulturel Betydning

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kemur út ýmist einu sinni eða tvisv. í viku. Verð árg. (80 ark. minnst) 4 kr., erlendis 5 kr. eða $1^1/_2$ doll.; borgist fyrir miðjan júlí (erlendis fyrir fram).

ÍSAFOLD.

Uppsögn (skrifleg) bundin við áramót, ógild nema komin sé til útgefanda fyrir 1. október. Afgreiðslustofa blaðsins er *Austurstræti 8.*

XXIX. árg. | Reykjavík laugardaginn 30. ágúst 1902. | 56. blað.

☞ Muna ber, að gjalddagi fyrir Ísafold var 15. f. m.

SKRIFSTOFA ÍSAFOLDAR er opin kl. 12—2; en afgreiðslan allan daginn (7 árd.—8 síðd.). Þar, í afgreiðslunni, er tekið við borgun fyrir blaðið, auglýsingum, bókapöntunum og blaða, handritum til prentunar í Ísafoldarprentsmiðju, m. m.; þar er og bóka- og pappírsverzlun.

I. O. O. F. 84959.

Forngripasafn opið md., mvd. og ld. 11—12.

Landsbókasafn opið hvern virkan dag kl. 12—2 og einni stundu lengur (til kl. 3) md., mvd. og ld. til útlána.

Ókeypis augnlækning á spítalanum fyrsta og þriðja þriðjud. hvers mánaðar kl. 11—1.

Ókeypis tannlækning í Pósthússtræti 14, b. 1. og 3. mánud. hvers mán. kl. 11—1.

Landsbankinn opinn hvern virkan dag kl. 11—2. Bankastjórn við kl. 12—1.

Stefnuskrá hinna.

Andstæðingar Framsóknarflokksins á nýloknu alþingi hafa ekki viljað vera minni menn en hann og hafa því þurft að herma það eftir, að semja og birta »ávarp til Íslendinga«, sem er ætlast til að feli í sér stefnuskrá þeirra.

Allir taka til þess, sem hana hafa séð, hve hún sé efnislaus og óhöndulega samin, miklu fremur af vilja en mætti, til þess eins, að »vera ekki minni«.

Hún er annars vegar ekki annað en upptekning eins aðalatriðis í stefnuskrá Framsóknarflokksins: um að vilja styðja atvinnumálin; og hins vegar er þar talað um atriði, sem ekki er hægt að sjá, að minsta þörf eða ástæða sé til að minnast á í stefnuskrá, vegna þess, að enginn lifandi maður á þessu landi lætur sér annað í hug koma en að sjálfsagt sé að gera það, sem »flokkurinn« tjáist þar vilja bindast fyrir að fá gert. Það er sem sé, að semja ábyrgðarlög fyrir Íslandsráðherrann. Slíkt er fyrirskipað í stjórnarskránni, og engum lifandi manni dettur í hug að óhlýðnast því. Það mun að minsta kosti vera fáheyrt stefnuskráratriði, að bindast samtökum um að vilja hlýðnast fyrirmælum laga þeirra, er sömu menn hafa nýsamþykt, og það meir að segja stjórnarskipunarlaga. Það er engu líkara en að fyrir þeim, sem slíkt gera að stefnuskráratriði, vekti sú hugsun, að lög væri annars til þess gerð yfirleitt, að óhlýðnast þeim. — að sjálfir höfundar þeirra skrásettu þau beint í því skyni, að óhlýðnast þeim. Alveg eins að sínu leyti og maðurinn, sem sagði að orðin væri til þess gerð að leyna hugsunum manns (Talleyrand).

Því ekki þá að bindast samtökum að lofa konginum að staðfesta lög alþingis með undirskrift sinni? Eða lofa dómstólunum að dæma mál, eða láta hvað annað viðgangast, sem fyrir er skipað í stjórnarskránni?

Að öðru leyti hefir téð ávarp sér til ágætis tvenn leiðinleg ósannindi, — leiðinleg vegna ýmissa of góðra undirskrifta til þess.

Önnur ósannindin eru þau, að engum manni úr þeirra flokki hafi verið gefinn kostur á að kynna sér ávarp Framsóknarflokksins. En það var sýnt í handriti einum helzta manninum í hinum flokknum, áður en það var prentað, einmitt í því skyni, að hann og flokksbræður hans sem flestir létu tilleiðast að vera með. Og þetta var gert svo löngu áður en ávarpið var birt, að nægur tími var til fyrir hina að halda langa og rækilega ráðstefnu um málið. Hefði hann þá ekki tekið svo undir, mót von og líkindum, að sýnilegt var fyrir fram gersamlegt árangursleysi af þeirri samdráttartilraun, mundi sjálfsagt hafa verið frestað að birta ávarpið. En til enn frekari vonar og vara var undirskriftum slept, þegar skjalið var birt — að eins 2 nafngreindum flokksmönnum falið að birta það —, til þess einmitt að gera fleirum aðgengilegra að undirskrifa jafnvel eftir á, ef þeir vildu.

Hin ósannindin eru þau, að ávarpið frá 18. ágúst eigi að vera s é r s t ö k stefnuskrá Framsóknarflokksins. En í sjálfu ávarpinu stendur þó berum orðum:

»Og munum vér skoða hvern þann mann, sem að henni (þ. e. stefnuskránni) getur hallast, sem flokksbróður vorn, án alls tillits til þess, hvar hann kann að hafa staðið í fylkingu í hinni stórpólitisku baráttu, sem áður hefir skift mönnum í flokka«.

Skýrara er naumast hægt að taka það fram, að báðum hinum andstæðu flokkum er gert jafnheimilt að undirskrifa stefnuskrána.

Líklega eru ekki til mörg hátíðleg skjöl, með heilum þingflokk undir, jafnmarklítil og með jafn-lélegum frágangi eins og þessi stefnuskrá andstæðinga vorra. Þeir eiga þó í sínum hóp fleiri en einn og fleiri en tvo sendibréfsfæra menn og töluvert fram yfir það. En því er þá ekki einhver þeirra látinn semja annað eins skjal og þetta? Eða er það eitt með öðrum fádæmum í flokkssamþyktinni, að til slíkra hluta m e g i ekki velja aðra en þá, er öðru eins verki eru alls óvaxnir?

Og þetta hafa þeir getað fengið sig til að undirskrifa, allir í flokknum, nema forseti efri deildar einn (landfógetinn); og það ekki í neinum sýnilegum tilgangi öðrum, sumir hvorir að minsta kosti, en að vera e k k i með hinum, þeim er Framsóknarflokkinn skipa.

Hrapallegt er nú annað eins, og miðlungi friðvænlegt.

Biðjið ætíð um

OTTO MØNSTED'S

DANSKA SMJØRLIKI, sem er alveg eins notadrjúgt og bragðgott eins og smjör. Verksmiðjan er hin elzta og stærsta í Danmörku, og býr til óefað hina beztu vöru og ódýrustu í samanburði við gæðin.

Fæst hjá kaupmönnum.

Hirðing á kúm og meðferð mjólkur.

Eftir *H. Grönfeldt.*

I.

Til þess að unt sé að búa til gott smjör, er nauðsynlegt að mjólkin sé hrein og góð.

Nú í sumar eru ný mjólkurbú sett á stofn, og hin eldri endurbætt. Eg vil því snúa máli mínu með nokkrum orðum að samlagsmönnum búanna, því án þeirra hjálpar og aðstoðar verður mjólkurbúunum ekki auðið að búa til gott smjör, jafnvel hvað vel sem þau eru úr garði gerð. Hver einstakur félagsmaður, hvort sem hann á fleiri eða færri kýr, verður að gera sér ljóst, hve áríðandi það er fyrir smjörgerðina, að fara sem bezt með mjólkina. Með því móti stuðla þeir að því, að meðferð hennar batni.

Sökum þess, hve langt er milli bæja og vegirnir ógreiðir yfirferðar, verða búin að vera rjómabú.

En því fylgir það, að mjólkina verður að aðskilja heima, og senda að eins rjómann til búanna.

Svo má að orði kveða, að það sé mikið áræði, að setja á stofn rjómabúin einmitt vegna þess, að mjólkin er skilin og meðhöndluð á heimilunum.

Meðferð rjómans þarfnast nákvæmni og vandvirkni, og það varðar miklu, að hver einstakur maður skilji, hver ábyrgð á honum hvílir í þessu efni og að þrif búanna og velferð er undir því komin, að mönnum sé þetta ljóst. Um kýrnar verður að muna eftir því, að ekki fæst góð mjólk nema úr heilbrigðum kúm. Þegar kýrin er veik, yxna, nýborin eða geldmjólka, verður að athuga, hvort mjólkin er óskemd, en þó einkum, ef kúnni er ilt í júgrinu. Sé mjólkin einkennileg að útliti, svo sem blóðlituð, draflakend, vatnslituð, eða rauðleit, þá er sjálfsagt að hafa þá mjólk sér og nota eigi til mjólkurbúsins. Sé nú ekkert að athuga við útlit hennar, þykir tryggara að bragða á nýmjólkinni úr hverri kú fyrir sig; en verði heldur ekki komist með þessu móti að raun um, hvort nokkuð sé athugavert við hana, þá þarf að prófa það á annan hátt. Bezt er að gera það með því, að taka mjólk úr hverri kú fyrir sig og láta hana í hrein glös, og láta í þau hreinan tappa. Glösin eru svo látin á hlýjan stað, og látin standa þar 1 sólarhring. Að þeim tíma liðnum skal rannsaka nákvæmlega, hvernig mjólkin lítur út, og hvernig lyktin er og bragðið. Getur þá svo farið, að gallar komi í ljós, er áður duldust. Bezt mundi að senda glösin til bústýrunnar á mjólkurbúinu, og láta hana athuga það, sem í þeim er.

Rjóma af þeirri mjólk, sem er gölluð, eða virðist vera miður góð, ætti ekki að senda til rjómabúsins. Slíka mjólk er bezt að flóa og nota til heimilisins eða handa kálfum. Ef kýr er geldmjólka eða yxna, er bezt að gelda hana upp; en séu mikil brögð að því, hvað mjólkin er slæm eða illa útlítandi, þarf að leita dýralæknis eða annars manns, er vit hefir á slíku.

Um fóðrið verður að muna eftir því, að skemt fóður eða óhreint drykkjarvatn getur haft áhrif á mjólkina og spilt henni. Sömuleiðis geta sumar fóðurtegundir, sem of mikið er gefið af, orsakað annarlegt bragð að mjólkinni. Slæmt drykkjarvatn og skemt eða myglað fóður getur í fyrsta lagi valdið því, að kýrnar veikist, og í öðru lagi orsakar það, að loftið í fjósinu spillist og verður óhreint. En það hefir aftur þau áhrif, að mjólkin óhreinkast í fjósinu meðan á mjólkuninni stendur, því saman við hana blandast gerlar og önnur óheilnæm efni. Sama er, ef borið er undir kýrnar eitthvað það, sem rýkur úr, meðan verið er að mjólka.

Heyið eða fóður kúnna ætti að geymast í góðum hlöðum, með vatnsheldu þaki. Drykkjarvatn kúnna ætti helzt að vera lindarvatn eða brunnvatn. Brunnarnir þurfa að vera djúpir og svo frá þeim gengið, að ofanjarðarvatn renni ekki ofan í þá.

Að sumrinu, meðan kýrnar ganga úti, er fóður þeirra gott og náttúrlegt, ef grasið er nóg.

En að vetrinum er öðru máli að gegna.

Vetrarfóðrið þarf að vera bæði gott og mikið, svo að kýrnar mjólki sem bezt; en gæta verður þess, að meltingin haldist í góðu lagi, og að kýrnar éti vel og með góðri lyst. Þessu verður bezt framgengt með því, að gefa kúnum fleiri en eina fóðurtegund.

Jafnframt þarf að gefa þeim reglulega, og eigi má auka eða minka gjöfina mjög snögglega.

Til þess að varðveita sem bezt átlyst kúnna, og koma um leið fyrir óróa, sem ætíð dregur úr nyt þeirra, er nauðsynlegt að gefa þeim og brynna í sama mund, og fara vel að þeim.

Ekki má láta þær bíða eftir heyinu, og ekki reka þær á fætur, þegar þær eru nýlagstar.

Séu fóðurtegundirnar fleiri en ein, verður að gefa þær í sömu röð.

Réttast er að gefa þeim ekki meira en það, að þær éti nokkurn veginn upp.

Þegar vel er farið að kúnum, verða þær spakar, og þekkja bráðlega þann, er hirðir þær, enda gerast spakar, þótt aðrir umgangist þær.

En það er ekki nóg, að þeim sé gefið gott og munntamt fóður og vatn.

Til þess að þær líti vel út og mjólki mikið, þarf að vera bjart á þeim, loftgott og þeim þarf að halda hreinum. Eins og það er hollast fyrir menn,

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

að aafast við í björtum, loftgóðum og hlýjum húsakynnum, eins er því farið um kýrnar. Því meir sem ætlast er til að þær mjólki, þess nauðsynlegra er að hafa gott loft í fjósinu, svo að þær þrífist betur og fái slétt háralag.

Ef vel er látið fara um þær, og fái þær að njóta frjálsræðis, þá óhreinkast þær síður.

Því er það, að kýr líta betur út að sumrinu, þegar þær eru úti, en að vetrinum, er þær standa bundnar inni marga mánuði, í loftlitlum og lélegum fjósum. Þær hafa þá naumast rúm til að sleikja sig, og mega jafnvel til að leggjast að meira eða minna leyti ofan í saurinn, í staðinn fyrir að geta valið sér bæli, enda er þá eigi að furða, þótt þær verði óhreinar.

Hvað hver kýr þarf stórt rúm, verður eigi sagt fyrir um alment, og eigi heldur, hvað stórir eða margir gluggarnir þurfa að vera. En því má halda fram, að því bjartari og loftbetri, sem fjósin eru, þess betur líður kúnum. — Eftir því sem veggirnir eru þykkari, þess hærra þarf að vera undir loft, eða því rismeira á fjósið að vera, og þess stærri gluggar, svo að birta og sólskin geti skinið um alt fjósið. Það þarf að vera svo bjart í hverju skoti, að vel sjáist til að hreinsa öll saurindi burtu. Sólarljósið hefir einnig þau áhrif, að það verkar á gerlana, og dregur úr lífsmagni þeirra. Loftið verður þurrara og betra, og stuðlar það ásamt birtunni að heilbrigði kúnna og vellíðan þeirra. Allan við í fjósinu ætti að kalka, að minsta kosti einu sinni á ári. Básarnir þurfa að vera svo stórir, að allar kýrnar geti legið í einu. Kýrnar þurfa að vera bundnar svo, að þær teðji ekki undir sig, og leggist svo ofan í saurinn.

Básarnir eiga að vera jafnir, með ½ þumlungs halla aftur að flórnum. Flórinn ætti að vera 6—8 þumlungar á dýpt og 18—20 þuml. á breidd, og halla til annars endans.

Það á ætíð að halda þurru loftinu í fjósinu.

Gluggarnir þurfa að vera á hjörum, svo að hægt sé að opna þá eftir veðri og vindstöðu.

Hitinn ætti helzt að vera ekki meiri en 15° C.

Ekki er gott að fjósin leki ofan á kýrnar; en litlu betra er hitt, að þær standi sveittar af hita.

Sé nokkur gangstétt í fjósinu, á hún að vera jöfn og slétt, svo að hægt sé að halda henni þurri og hreinni.

Gluggar og strompar þurfa að vera svo útbúnir, að þeir verði opnaðir, til þess að hleypa inn nýju lofti; en þó má eigi vera súgur á kúnum gegnum dyr eða op. Kaldur súgur á eftir baðhita getur orsakað júgurbólgu og önnur veikindi.

En alt af þarf þó loftið að vera gott í fjósinu, því það er kúnum holt og stuðlar að því, að fóður þeirra notast betur, og að þær mjólka meira. Fjósið skal moka og hreinsa tvisvar á dag á sama tíma; en það má eigi gjöra meðan á mjöltum stendur eða rétt á undan þeim.

Þegar kýrnar hafa étið, en áður en þær leggjast, skal hreinsa allan saur fram úr básunum, og bera undir þær, svo básarnir verði sem mýkstir að liggja á.

Ef lítið er um góðan undirburð, er gott að bera í flórinn þurra mold; það þurkar upp alla bleytu, gjörir loftið í fjósinu betra og bætir áburðinn.

Bezt er að bursta kýrnar með stífum hárbursta til þess að halda húðinni hreinni. Það á helzt að gjöra á hverjum degi, og aldrei sjaldnar en tvisvar í viku. Alt rusl og laus hár skal sópa af kúnum með burstanum.

Tannleysi og þingseta.

Það tvent virðist að vísu harla óskylt í fljótu bragði.

Nema ef einhverjum kynni að detta sú skýring í hug, að þingmenn þurfi og eigi að vera tannhvassir, og þá komi tannleysi sér illa; eða að enginn geti verið góður þingmaður, nema hann hafi góðar tönnur og óskemdar.

En ef skýringin væri sú, að einmitt tannleysi gæti verið skilyrði fyrir þingsetu, eða réttara sagt fyrir þingfararleyfi?

Kynlegt mun það þykja, og er þó kollgátan, svo sem sjá má því, er hér segir frá.

Hér var staddur í vor um tíma ferðalangur einn úr Austur-Skaftafellssýslu, af heldra tægi að nafni til, um það leyti er hingað fréttist um þingmensku Þorgríms læknis á Borgum. Ferðalangur sá var og er mikill fylgifiskur »hinna« eða andstæðingur Framsóknarflokksins, sem hann og aðrir vissu vel, að Þorgr. læknir mundi fylla; og hafði hann nú ofan af fyrir sér marga daga, ef ekki vikur, á því, að herma það bæjarmönnum, hverjum sem heyra vildi, af samtali sínu við yfirmenn læknisins hér, þrjá landsins mestu stórhöfðingja, að læknirinn fengi alls ekki þingfararleyfi; þar væri eilíft afhögg.

Svo stóð á, að kunnugt var um það, að læknir þessi mundi alls engan kost eiga á að fá nokkurn fullgildan mann til að þjóna fyrir sig embættinu um þingtímann. Hann var enginn til þá. Ekki hægt að gera frekara en að fá nágrannalækni til að þjóna því með, sem hefir raunar tíðkast áður og gilt tekið.

Út af þessu var mikill fögnuður í herbúðum »hinna«. Þarna fækkaði um einn mótstöðumann þeirra á þingi!

En nú bar svo til, að við sjálft lá, að sú bogalist mundi bregðast.

Frá lækninum kemur sem sé með fyrstu ferð eftir þetta — ekki umsókn um þingfararleyfi, sem við hafði verið búist og fyrir fram ráðið að synja þverlega, heldur beiðni um fararleyfi til Reykjavíkur til að leita sér lækninga hjá tannlækni, og fylgdi vottorð frá næsta lækni um, að þess væri brýn þörf. Og svo hlálega var tíminn valinn í umsókninni til þeirrar ferðar, að hann bar einmitt upp á þingtímann.

Hér þurfti sýnilega að koma krókur í móti bragði, enda stóð ekki á því.

Amtmaður gerir sér lítið fyrir og þverneitar um leyfið.

Hann var þó, sem líklegt mun þykja, ekki einn í ráðum um þetta, heldur bar fyrir sig bréflegar tillögur landlæknis um málið, þess efnis, að ekki muni neina nauðsyn til bera þessarar tannlækningaferðar fyrnefnds héraðslæknis og nýkjörins þingmanns, — vissi það betur hér en nágrannalæknirinn þar eystra, Ólafur Thorlacius, er skoðað hafði sjúklinginn. Það lét og landlæknir fylgja, að ekki væri það nærri fullnægjandi, að Ólafur þjónaði fyrir hann (Þorg.) meðan hann skryppi suður, og að enginn yrði gildur tekinn til þess nema embættispróf hefði í læknisfræði frá háskólanum, eða þá læknaskólanum með því móti, að hann hefði þar að auki fullnægt til hlítar fyrirmælum um missirisdvöl í Kaupmannahöfn við spítala þar og fæðingarstofnun, að aflokna prófi hér.

Hann vissi það, sem fyr segir, að slíkur maður var enginn til á lausum kili. Einn var að vísu á leiðinni erlendis og von á honum hingað ef til vildi svo snemma, að fá mætti hann til að þjóna héraði Þorgríms læknis um þingtímann. Hann gat raunar ekki komið fyr en síðar, í septbr., ef vera skyldi alveg fult missiri í Khöfn, og hafði því skilyrði alls eigi verið fylgt stranglega áður. En nú var sett undir þann leka með ströngum skilaboðum frá »hærri stöðum«, að ekki þyrfti sá hinn sami að hugsa til að fá embætti, ef hann kæmi hóti fyr en lög mæla fyrir frekast.

Þá var og í annan stað ekki ýkjalangt síðan er hérað Þorgr. læknis hafði verið partur af öðru læknishéraði, og virtist því engin fjarstæða, að svo yrði það nú haft aftur fáeinar vikur um hásumar, er engar sóttir gengu. En mælt er, að Ólafur Thorlacius hafi fengið snuprur hjá landlækni fyrir að ljá máls á að þjóna því með fyrir Þorgr. lækni.

Nú líður að þingtíma, og þá kemur Þorgr. læknir leyfislaust snöggva ferð, og býst sjálfsagt hálft í hvoru við að verða rekinn heim aftur.

Enda leyndi það sér ekki, að sú var fyrirætlunin.

Landlæknir sat enn blýfastur við sinn keip. Og ekki stoðaði það hót í hans augum, þótt Þorgr. lækni kæmi með nýtt vottorð og mjög ákveðið frá héraðslækni Guðm. Björnssyni, um að honum væri lífsnauðsynlegt að vera hér um tíma, nokkrar vikur, hjá tannlækni. Landlæknir vildi ólmur fá hann rekinn heim aftur, og að hann — kæmi þá heldur síðar.

Amtmaður, sem leyfið skyldi veita og hefir sjálfsagt fult vald til að veita það að landlæknir fornspurðum, — hann var allur af vilja gerður til þess (hve nær er ekki sá maður allur af vilja gerður!), en tjáði sig ómögulega geta það í móti tillögum landlæknis.

Nú fer að vandast ráðið, og lauk svo, að Þorgr. læknir kvaðst neyðast til að segja af sér embætti, ef sér yrði meinað að leita sér bráðnauðsynlegrar heilsubótar.

Hann kvaðst neyðast til að meta heilsuna meir en embættið. Gat varla nærst á öðru en vökvun vegna algerðs tannleysis.

Þess má geta, til fróðlegs samanburðar, að í sama mund var hér staddur með fyrirstöðulausu mánaðar-heimanleyfi eingöngu til að skemtunar sér héraðslæknirinn á Vopnafirði, sem þjónar með næsta héraði fyrir norðan; og eiga flestir hans héraðsbúar lengra til næsta læknis en þorri íbúanna í héraði Þorgr. læknis. —

Hverft varð landlækni við þetta nokkuð svo. En karlmannlega veitti hann viðnám enn og þeir amtmaður báðir. Lakast mun það hafa þótt, að sýnilegt var, að málið kæmist »út fyrir pollinn«, ef alvara yrði úr lausnarbeiðninni.

Loks kemst málið fyrir landshöfðingja, og hann úrskurðar þá, að taka beri til fullra greina læknisvottorð Guðm. héraðsl. Björnssonar, og mun að sögn hafa bent þeim landlækni og amtmanni á þá gáleysisyfirsjón þeirra, er í sér fæli megna ósamkvæmni, að þeir höfðu veitt nú öðrum héraðslækni þingfararleyfi með því móti, að hann setti fyrir sig hálflærðan læknaskólamann, en synjað hinum (Þorgr.) um að nota annan mann alveg á sama reki, — með fyrri hluta prófs frá í vor.

Þann veg lauk þá máli þessu svo, að ekki gat orðið af heimrekstrinum, til mikillar skapraunar ónefndum þjóðskörungum.

Mælt er, að alþingism. og héraðslæknir Þorgrímur Þórðarson hafi síðan gert prýðilega hreint fyrir sínum dyrum, áður en hann lagði á stað heimleiðis eftir þinglok, með því að sýna hlutaðeigandi hávelbornum valdsmönnum hverjum fyrir sig spónnýjar tönnur og gallalausar, er tannlæknir hafði hjálpað honum um.

Fullyrt er hér,

að róggrein sú gegn dr. Valtý Guðmundssyni, er hann mótmælti í síðustu Ísafold og nú kvað birt vera á íslenzku í þar nefndu blaði, eins og hann gekk að vísu fyrir fram, sé samin hér í bænum og hafi send verið til Khafnar í því skyni, að henni væri komið annaðhvort í »Politiken« eða »Dannebrog«, en muni hafa verið úthýst af þeim blöðum báðum, og lent loks í »Socialdemokraten«, sem mun vera flestum blöðum ómatvandara og enga hugmynd hafði þar að auki um, hvort nokkurt vit eða sannleikur væri í grein þessari eða ekki. En kostmeti mun hún þykja hingað komin aftur og færð í sinn frumlegan dularbúning.

Valtýingar og E. B.

»Það er lygi«, kvað hr. Einar Benediktsson á almennum málfundi þeim, er hann hélt hér í bænum um þingtímann út af ríkisráðssetu Íslandsráðgjafans,—um aðdróttunina um, að hann væri gerður út af Valtýingum með það mál. Það er hverjum manni kunnugt, sem nokkuð þekkir til, að freklegri ósannindi og ólíklegri er naumast hægt að hugsa sér. Enginn lifandi maður, sem satt vill segja og er með óbrjálaðri skynsemi, getur verið þar í neinum vafa. Eigi að síður kvað aðdróttun þessari vera haldið enn á lofti á prenti mjög rækilega og afdráttarlaust. Og er þess getið hér til fróðleiks, en ekki í þeirri veru, að skifta sér af slíku frekara. Hér mun vera við að eiga alveg ólæknandi veiki, — ólæknandi rógburðar-ástríðu.

Mótmæli.

Herra ritstjóri! Mér hefir verið bent á grein eina í 46. tölublaði »Ísafoldar« þ. á. með fyrirsögn »Brosleg réttarrannsókn«, þar sem hr. Skúli Thoroddsen ber á mig ýmsar getsakir út af kærum þeim, sem fram eru komnar gegn honum um fégjafir til kjörfylgis sér við síðustu alþingiskosningar. Ósannindi þau, sem blað yðar þannig hefir um mig flutt, hafa síðan verið tekin upp og ítrekuð af öðrum blöðum. Eg ætla mér ekki að eyða tíma til að svara árásum þessum orði til orðs, en læt mér nægja, að mótmæla þeim í heild sinni sem ástæðulausum og ósönnum. Það eru að eins þrjú atriði í ofannefndri Ísafoldargrein, sem eg finn ástæðu til að nefna sérstaklega.

1. Það er ranghermi, að Þorbergur Jónsson hafi verið fenginn til þess í ölæði, að rita undir kæruna gegn Skúla Thoroddsen. Kæran var alls ekki undirskrifuð af Þorbergi, heldur af hlutaðeigandi hreppstjóra, Brynjólfi Þorsteinssyni á Sléttu, og öðrum málsmetandi manni í Sléttuhreppi. Það er ósatt, að eg hafi átt nokkurn þátt í því, að kæra þessi kom fram, eða vitað af henni fyr en hún kom til mín í Grunnavík, og enginn, sem til þekkir ferðalaga þar nyrðra, mun geta láð mér, að eg fór ekki vestur yfir Ísafjarðardjúp fyr en eg var búinn að lúka frumprófi því í málinu, er kæran knúði mig til, og skýlaus skylda mín var að halda yfir þeim, sem nafngreindir eru í kærunni.

2. Það er ósatt, að grein sú í blaðinu »Vestri«, er skýrir frá prófum þessum, sé rituð að tilhlutun minni eða með mínum vilja og samþykki. Eg hafði enga vitneskju um grein þessa fyr en eftir að blaðið er hreinprentað og borið út á Ísafirði, og mundi ekki hafa veitt samþykki til þess, að skýrt væri þá þegar frá árangri rannsóknarinnar. Eg á því alls engan þátt í því, að rannsókn þessi var gjörð að blaðamáli.

3. Ummæli greinarinnar um, að það hafi verið mál manna í Ísafjarðarsýslu — er greinarhöfundurinn telur naumast sönnu fjarri —, að eg hafi varið hátt á annað þúsund krónum til kosningaundirbúnings í vor, er tilbúningur ein og vitleysa. Enginn slíkur orðrómur hefir gengið þar, að því er mér frekast er kunnugt, enda væri enginn flugufótur fyrir slíkum orðrómi, og hann gæti ekki náð neinni tiltrú í því bygðarlagi, sem hlut á að máli. Þeir tveir skipaeigendur, sem veittu kjósendum mínum ókeypis far á kjörfund með skipum sínum, gjörðu þetta af eigin hvöt og rammleik, án nokkurrar borgunar frá neinum, og eg hefi hvorki borgað eða borga látið neitt fé í þóknunarskyni til kjósenda eður til kjörfylgis mér. Allar aðdróttanir og dylgjur hr. Skúla Thoroddsens og annara óvildarmanna minna í þessa átt eru helber ósannindi og annað ekki.

Þessa leiðrétting krefst eg samkvæmt prentfrelsislögunum, að þér, herra ritstjóri, takið upp í blað yðar »Ísafold«.

H. Hafstein.

Þjóðhátíðarsamkomu

héldu menn úr uppsveitum Árnessýslu við Geysi sunnud. 10. þ. m. Var þar allmargt manna saman komið og skemtu menn sér við ræðuhöld, söng, glímur, kapphlaup o. fl. Ræður héldu síra Magnús Helgason á Torfastöðum og Guðm. Magnússon; og kvæði var

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sungið eftir Guðm. Magnússon, sem hér fer á eftir.

Þegar hæst stóð hátíðarhaldið, gaus Geysir mjög fögru gosi. Svo hittist á, að verið var að syngja síðasta erindið í kvæðinu »Ó, fögur er vor fósturjörð« (Ó blessuð sértu, fagra fold o. s. frv.), þegar dynkir fóru að heyrast í hvernum, og var sem hann tæki undir niðurlag kvæðisins.

Sem spámannleg bending, sem óskeikul orð,
sem ómur frá dularheimsins sölum,
með himinsins blævind nú berast yfir storð
og bylgjast eftir þröngum fjalladölum.

Þau glóa í skýjanna glitofna dúk
og glitra um meitilhvössu fellin,
og hnoðrinn, sem léttfleygur líður yfir hnúk,
hann letrar þau á bláu jökulsvellin.

Þau skína í fjallanna rambundnu rún,
sem rist var af heimsins forna eldi,
er stóð hann sem Kerúb á Heklu brattri brún
og brá um landið mildum roðafeldi.

Þau berast frá djúpinu dimt, þessi orð,
er dunar í Geysis leyndu æðum.
Þá sprotanum bjarta hann bregður yfir storð
og bendir þér að ljóssins tignarhæðum.

Þau orð eru guðdómsins öfluga mál,
sem áheyrn í sálu þinni finna,
því þau vekja ættjarðarást í þinni sál
og anda þínum benda til að vinna.

Guð gaf oss það land, sem hann lætur í dag
með ljómandi undraverkum skína. —
Hvar hljómar jafn-máttugt og margraddað lag,
ó móðir, eins og gegnum strengi þína?

Ó Ísland, þú bera mátt höfuð þitt hátt
og hreykja upp jökulfaldi björtum,
því mikil og dýrðleg er myndin sem þú átt,
ó móðir vor, í barna þinna hjörtum.

Já, vinur minn, náttúran boð til þín ber,
það boð, sem hún ætlar þér að skilja:
guðs heilaga fjall þessi ey er orðin þér,
hér opinberar hann sinn dýra vilja.

Sem spámannleg bending, sem óskeikult orð,
sem eilífrar guðdómsvizku-bandið,
fer boðið með himinsins blæ yfir storð,
sem býður þér að *elska og treysta á landið.*

Hann skrafar mikið um ósannindi m. m., ísfirzka yfirvaldið, er Ísafold hafi flutt um sig í grein hr. Skúl Thoroddsen í 46. tbl. þ. á. Þeir tveir um það að vísu; blaðið ber enga ábyrgð á því, þó svo væri, sem ósannað er alveg, þ ó a ð hr. H. H. s e g i það. Hér skal að eins á það bent, að ummæli hans um, að hann hafi ekki neitt fé borgað eða borga látið í þóknunarskyni til kjósenda eða til kjörfylgis sér, ná fráleitt til endurgjalds fyrir ferðakostnað, sem hr. H. H. hefir því getað varið til miklu fé þrátt fyrir þessi »mótmæli«; og sömuleiðis liggur það í augum uppi, að hin óskaplegu ferðalög hans sem þingmannsefnis í vetur og vor um alt kjördæmið hafa kostað allmikið fé.

Póstgufuskipið Laura (Aasberg), lagði á stað í gærkveldi vestur um land og norður. Með henni fóru alþingismennirnir Hermann Jónasson, Klemens Jónsson, Lárus H. Bjarnason, Sigurður Jensson, Sigurður Stefánsson, Skúli Thoroddsen (til Ísafjarðar), og Stefán Stefánsson kennari. Ennfremur Sigurður prófastur Gunnarsson í Stykkishólmi og dóttir hans, síra Geir Sæmundsson á Akureyri og kona hans, síra Bjarni Þorsteinsson á Siglufirði, Magnús Jóhannsson læknir af Hofsós og hans kona, P. J. Thorsteinsson kaupm. frá Bíldudal, Hannes Hafstein bæjarfógeti og kona hans, og Samson Eyólfsson kaupm. frá Ísafirði, Halldór Jónsson bankagjaldkeri (til Akureyrar); Jón Egilssen verzlunarm. frá Sauðárkrók, Bjarni Pétursson kennari frá Dýrafirði, og margt manna fleira. Loks til útlanda heim á leið þau hjón barón v. Jaden frá Austurríki og hans kona, barónessa Ásta.

Gufuskip Mercur (335, H. B. Thomle) kom í morgun frá Leith með gamlar vörur, er Laura hafði orðið að skilja þar eftir — leiguskip frá Sameinaða fél.

Skógræktarfélagið.

Eins og getið hefir verið um í blaði þessu, var stofnað skógræktarfélag hér í Reykjavík í fyrra sumar (25. ágúst). Stjórn sú, er kosin var (form. Stgr. Thorsteinsson yfirkennari), þá er félagið var stofnað, gekst fyrir því í vetur, að fá bæjarbúa til þess, að gjörast hluthafar í félaginu, og urðu að lokum yfir 80 menn, sem tóku 25 kr. hlut hver; borgast tillagið á tveim árum (12 kr. 50 aur. á ári).

Herra skógfræðingur Flensborg valdi til svæðið, og er það suðaustan við Rauðavatn, í Grafarlandi. Hann annaðist og um kaup á efni í girðinguna í vetur, og kom það hingað til Reykjavíkur í vor frá Englandi.

Fyrst af öllu varð að hugsa um, að girða svæðið. Var byrjað á því 9. júlí. Skógræktarteigurinn allur mun vera um 40 dagsláttur, og eru 2 dagsláttur af honum ætlaðar fyrir græðireit. — Girðingarstólparnir eru úr járni, en vír á milli stólpanna, 7 þræðir, annar hvor sléttur, og hinn gaddavír. Tólf álnir eru milli stólpanna, sem reknir eru í jörðu, og hver stólpi skorðaður með járnplötu; en 3 járnspennur eru milli hverra tveggja stólpa, til þess að halda þráðunum og styðja girðinguna. Hornstólparnir eru sérstaklega vandaðir, með skástoðum og sterkum jarðplötum; auk þess eru tvöfaldar vindur á hverju horni, til þess að strengja þræðina, og enn fremur nokkurar á sérstökum hliðarstólpum. Eitt hlið er á girðingunni með vandaðri járnhurð og járnlás fyrir. Alls gengu hér um bil 50 dagsverk til þess, að koma girðingunni upp, og það mun láta nærri, að hver faðmur í henni uppkominni kosti 1 kr. 88 aur.

Þegar girðingunni var lokið, var tekið að undirbúa græðireitinn. — Voru í þetta sinn að eins teknar fyrir 3000 ferhyrningsálnir af honum. Var það alt djúpgrafið, 2 skóflustungur niður, þó að hollenzkum sið: moldin úr efri skóflustungunni jafnan látin vera ofan á, en ekki blandað saman moldinni úr báðum skóflustungunum. Norðan og austan við græðireitinn var grafinn skurður og hlaðinn garður innan við skurðinn; er garðurinn um 3 fet á hæð og gjörður til skjóls fyrir græðireitinn. Jarðvegurinn var hér mjög grýttur, og því afar-mikið verk, að taka alt grjót upp úr honum og koma því frá; en að öðru leyti er jarðvegurinn djúpur og góður. Um 60 dagsverk gengu að þessu sinni í græðireitinn; næsta vor á að sá trjáfræi í hann.

Þá voru grafnar um 8600 holur í skógræktarteignum, og er ætlast til, að í þær verði gróðursettar trjáplöntur næsta vor. Talið er bezt að láta holurnar standa opnar nokkurn tíma, áður en gróðursett er. Til þessa gengu alt að 50 dagsverkum.

Fyrir verkinu stóð Stefán Kristjánsson frá Hallgilsstöðum í Fnjóskadal, og hafði hann 3 til 8 menn með sér. Lokið var því 19. ágúst. Stefán ferðaðist í vor og framan af sumri með hr. Flensborg og starfaði að gróðursetningu með honum.

Frá útlöndum fréttir til 16. þ. m. Þar er getið um ákafan uppreistarófrið í Mið-Ameríkuríkjunum Venezuela og Columbia, svo og eynni Haiti þar. Borg ein í Venezuela, Barcelona, tekin herskildi af uppreistarliði og bæjarmenn saxaðir niður sem hráviðri. Talað um, að Bandaríkin muni skerast í leikinn og jafnvel einhver Norðurálfustórveldin.

Banatilræði veitt borgarstjóra einum á Rússlandi, í Karkov, Obolenski fursta; skotið á hann 4 margleypuskotum og særður til muna. Tilræðismaður ungur maður, er var höndlaður þegar, en fekst eigi til að segja til nafns síns.

Uppskeruhorfur óvenjugóðar í Bandaríkjum.

Játvarður konungur hélt flotasýning mikla og veglega í Ermarsundi 16. þ. m. Kennir sér nú varla neins meins. Búahershöfðingjarnir komu til Englands sama dag.

Veðurathuganir

í Reykjavík, eftir aðjunkt *Björn Jensson.*

1902 ágúst	Loftvog millim.	Hiti (C.)	Átt	Veðurhæð	Skýmagn	Úrkoma millim.	Minstur hiti (C.)
Ld. 23.8	738,1	12,0		0	9	6,0	10,1
2	739,2	12,7		0	9		
9	741,3	10,4	NW	1	9		
Sd. 24.8	744,7	7,0	NW	2	9		5,5
2	745,4	7,6	W	2	9		
9	745,4	6,7	SW	1	7		
Md. 25.8	742,7	8,0	E	1	9	2,2	4,0
2	741,6	12,4	SE	1	7		
9	742,2	8,3		0	8		
Þd. 26.8	743,7	7,5		0	4	0,3	4,0
2	744,4	11,1	NW	1	4		
9	747,0	7,7	N	2	3		
Mvd27.8	753,1	7,6	N	2	2		5,0
2	755,1	10,5	NNW	2	3		
9	757,2	7,5	NW	1	1		
Fd. 28.8	759,5	7,5		0	1		2,5
2	760,0	11,6	NNW	1	1		
9	760,5	9,3	NW	1	2		
Fsd.29.8	760,2	7,8		0	2		3,2
2	758,9	11,6	NW	1	2		
9	758,3	8,5		0	5		

Nokkur herbergi til leigu. Semja má við Hjörleif Þórðarson snikkara.

2 kýr snemmbærar til sölu. Ritstj. vísar á.

»SAMEININGIN«, mánaðarrit til stuðnings kirkju og kristindómi Íslendinga, gefið út af hinu ev.-lút. kirkjufélagi í Vesturheimi og prentað í Winnipeg. Ritstjóri Jón Bjarnason. Verð í Vesturheimi 1 doll. árg., á Íslandi nærri því helmingi lægra: 2 kr. Mjög vandað að prentun og allri útgerð. Seytjándi árg. byrjaði í marz 1902. Fæst í bókverzl. Sigurðar Kristjánssonar í Reykjavík og hjá ýmsum bóksölum víðsvegar um land alt.

CRAWFORDS

ljúffenga BISCUITS (smákökur) tilbúið af CRAWFORDS & Son
Edinborg og London
Stofnað 1813.
Einkasali fyrir Ísland og Færeyjar
F. Hjorth & Co.
Kjöbenhavn.

Sunnanfari

kostar 2½ kr. árg.. 12 arkir, auk titilbl. og yfirlits. Aðalútsala í Bókverzlun Ísafoldarprentsm., og má panta hann auk þess hjá öllum bóksölum landsins, svo og öllum útsölumönnum Ísafoldar.

ÞAR eð eg hefi keypt verzlunina Nýhöfn með öllum vörubirgðum, verður verzlun þessi upphafin og húsin notuð fyrir deildir verzlunar minnar.

Aðalbúðin í Nýhöfn

verður frá 1. sept. höfð eingöngu fyrir nýlenduvörudeildina (Urtekram, tóbak o. s. frv.).

Gamla búð Thomsens

niðri verður höfð fyrir eldhúsgögn, lampa, ræstingaráhöld, borðbúnað, glervarning etc., en allar þær vörur, sem vigt er brúkuð við, verða fluttar yfir í fyrverandi Nýhafnarbúð.

Annars verða litlar breytingar fyrst um sinn, nema hvað hver deild stækkar og vörubirgðir verða fjölbreyttari.

Viðvíkjandi nánara fyrirkomulagi á verzluninni framvegis, leyfi eg mér að skírskota til sérstaks auglýsingarblaðs, sem borið verður í hús bæjarins á morgun.

Virðingarfylst

H. Th. A. Thomsen.

Barnaskólinn.

Þeir, sem ætla sér að láta börn sín ganga í barnaskóla Reykjavíkur næsta vetur og greiða fyrir þau fult skólagjald, eru beðnir að gefa sig sem fyrst fram við skólastjórann. Þeir sem ætla að beiðast eftirgjafar á kenslueyri, verða að hafa sótt um það til bæjarstjórnarinnar fyrir 17. sept. Þurfamannabörn fá kauplausa kenslu, en þeir, sem að þeim standa, verða að gefa sig fram við bæjarfógetann innan nefnds dags.

Athygli manna leiðist að því, að í efstu deild skólans, framhaldsbekk, eru íslenzka, danska, enska og reikningur helztu námsgreinar. Þar er og kend handavinna og teikning bæði stúlkum og drengjum, eins og í fleiri bekkjum skólans.

Reykjavík 30. ágúst 1902.

Skólanefndin.

Kaffi og kökur.

Kaffisalan í Aðalstræti 9 (hús Erl. kaupm. Erlendssonar) uppi á lofti verður opnuð eftir miðja næstu viku. Þar verður selt kaffi, kökur, sjókolade, gosdrykkir o. s. frv.

Hólmfr. Rosenkranz.
Þórunn Finnsdóttir.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

J. P. T. Brydes

-verzlun í Hafnarfirði

selur

Mjög góða **steinolíu** (Royal Dayligt)

og

ágæt **ofnkol** (Newcastlekol)

með sérlega lágu verði.

Nýtt í verzlun G. ZOËGA

ENSKT VAÐMÁL fleiri tegundir.
KJÓLATAU skozk og einlit, margar tegundir. Sængurdúkur. Vetrargardínutau.
FIÐURHELT LÉREFT, ágæt tegund. Rúmteppi hvít og mislit. Ullarnærföt.

Millifatapeysur.

BARNAKJÓLAR. Herðasjöl. Prjónagarn. Skúfatvinni. Vetrarsjöl.
FLAUEL svart, rautt og blátt. Tvistgarn í öllum litum.
LEIRTAU: Bollapör, Diskar, Skálar, Krukkur ofl.

OLÍUMASKÍNUR

Bollabakkar, Brauðhnífar, Hnífapör, Stifti, allar stærðir. Galv. Spigarar. Bátasaumur. Ullarkambar, Kínalífselixír. Almanök.

EMAILERAÐ: Katlar, Könnur, Skálar, Kastarholur, Pottar stórir og smáir.

Góðar vörur! Ódýrar vörur!

BORÐ-
ELDHÚS-
GANG-
Lampar
LAMPAGLÖS, LAMPAHJÁLMAR, BEHOLDERE, KVEIKIR, LAMPAÞYRLAR

nýkomið í verzlun

Einars Arnasonar.

UMBOD.

Undirritaðir taka að sér að selja ísl. vörur og kaupa útlendar vörur gegn sanngjörnum umboðslaunum.

P J. Thorsteinsson & Co.
Tordenskjoldsgade 34. København K.

Til sölu

er hér í Reykjavík

kutter

vandaður og sterkur. Ágætur siglari. Kaupendur gefi sig fram sem fyrst. Ritstjóri vísar á seljanda.

Proclama.

Hér með er skorað á alla þá, er telja til skulda í dánar- og félagsbúi Benedikts Oddssonar hreppsnefndaroddvita, er andaðist að heimili sínu Hjarðardal 4. marz þ. á. og konu hans Ólafar Jónsdóttur, er lézt 1. júní þ. á., að lýsa kröfum sínum og sanna þær fyrir skiftaráðandanum í Ísafjarðarsýslu áður en 6 mánuðir eru liðnir frá síðustu (3.) birtingu þessarar auglýsingar.

Skiftaráðandinn í Ísafjarðarsýslu
1. ágúst 1902.
H. Hafstein.

Gott ísl. smjör

og

margarine

fæst í verzlun

W. Fischer's.

Duglegur skipstjóri

sem er reglusamur og þrifinn, getur fengið atvinnu næsta útgerðartíma, á góðu skipi sunnanlands. Tilboð, merkt $\frac{A}{\text{box 2}}$, sé skilað frímerktu á pósthúsið í Reykjavík fyrir 20. sept. næstkomandi.

Ágætt

HAFRAMJÖL

og

síróp

fæst í verzlun

W. Fischer's.

Uppboðsauglýsing.

Þriðjudaginn 2. september næstkomandi kl. 12 á hádegi verður opinbert uppboð haldið á lóð J. P. T. Brydesverzlunar og hjá nýju bryggjunni, og verður þá selt á hinum fyrnefnda stað 2 möstur, kaðlar, keðja, decimalvigt o. fl.; á hinum síðarnefnda stað íverufatnaður o. fl. eftir Niels Eyjólfsson sjómann.

Bæjarfógetinn í Rvík, 28. ágúst 1902.
Halldór Daníelsson.

Hjer með auglýsist, að bæjarstjórn Reykjavíkur hefur selt herra H. A. Payne veiðirjett *allan* í sjó fyrir landi jarðarinnar Klepps og er því öllum óheimilt að nota tjeðan veiðirjett án leyfis hr. Paynes.

Bæjarfógetinn í Reykjavík, 19. ágúst 1902.
Halldór Daníelsson.

Samkvæmt ofanrituðu er hérmeð öllum bönnuð veiði í sjó fyrir Kleppslandi. Hver sá, er gerir tilraun til að brjóta þetta bann, verður lögsóttur til ábyrgðar.

Reykjavík, 19. ágúst 1902.
Fyrir hönd friðdómara H. A. Payne
Jón Jakobsson.

Ómissandi fyrir bændur eru **Frumatriði jarðræktarfræðinnar** eftir Sigurð Þórólfsson ritstjóra »Plógs«. Bókin kostar að eins 1 kr. 20 a. og fæst hjá bóksala Sigurði Kristjánssyni og bóksölumönnum út um land.

Hjúkrunarnemi.

Greind stúlka heilsuhraust getur komist að í Laugarnesspítalanum til þess að læra hjúkrunarstörf. Nánari upplýsingar fást hjá lækni spítalans.

Við gigtarverkjum

og vöðvastrengjum er

Dr. Elliotts Linimentum

eina óbrigðula meðalið. Glasið kostar 1 kr. Fæst í lyfjabúðum.

LAMPAR

alls konar, fallegir, góðir og ódýrir nýkomnir í

verzlun

W. Fischer's.

Ballancelampar — Hengilampar — Borðlampar.
— Ganglampar — Eldhúslampar — Náttlampar sérl. fallegir, marg. teg

Ennfremur:

Lampakúplar — Lampaglös — Lampakveikir, Lampabrennarar o.s.frv.

Þegar eg var 15 ára að aldri fekk eg óþolandi tannpínu, sem eg þjáðist af meira og minna í 17 ár; eg hafði leitað þeirra lækna, allopathiskra og homöopathiskra, sem eg gat náð í, og að lokum leitaði eg til tveggja tannlækna, en það var alt jafn-árangurslaust. Eg fór þá að brúka Kínalífselixír, sem búin er til af Valdemar Petersen í Friðrikshöfn, og eftir er eg hafði neytt úr þremur flöskum varð eg þjáningalaus og hefi nú í nær tvö ár ekki fundið til tannpínu. Eg get af fullri sannfæringu mælt með ofannefndum Kínalífselixír herra Valdemars Petersens við alla, sem þjást af tannpínu.

Margrét Guðmundsdóttir.
ljósmóðir.

Kína-lífs-elixírinn fæst hjá flestum kaupmönnum á Íslandi, án verðhækkunar á 1,50 (pr. fl.) glasið.

Til þess að vera viss um, að fá hinn ekta Kína-lífs-elixír, eru kaupendur beðnir að líta vel eftir því, að $\frac{V.P.}{F.}$ standi á flöskunni í grænu lakki, og eins eftir hinu skrásetta vörumerki á flöskumiðanum: Kínverji með glas í hendi og firmanafnið Waldemar Petersen, Frederikshavn Kontor og Lager Nyvei 16, Kjöbenhavn.

THE
NORTH BRITISH ROPEWORK Co.
Kirkcaldy
Contractors to H. M. Government
búa til
rússneskar og ítalskar
fiskilínur og færi,
alt úr bezta efni og sérlega vandað.

Fæst hjá kaupmönnum. Biðjið því ætíð um Kirkcaldy fiskilínur og færi, hjá kaupmanni þeim er þér verzlið við, því þá fáið þér það sem bezt er.

Landakotsskólinn.

Þeir sem óska að koma börnum sínum í skólann, hvort heldur drengjum eða stúlkum, eru beðnir að gefa sig fram sem fyrst. Skólinn byrjar þann 8. september n. k.

Consum-Chocolade

(frá Galle & Jensen)
nýkomið í verzlun

W. Fischer's.

Millumpilsin

eru komin aftur í verzlun
Björns Kristjánssonar.

Egta þrúguvín.

svo sem portvín, rauðvín, sherryvín, Malagavín, cognac etc. frá helztu verzlunum þar, sem þau eru framleidd, hefi eg á boðstólum handa þeim er vilja á Íslandi. Verðskár og sýnishorn sendi eg, ef um er beðið, og sé keypt fyrir 30 kr. minst eru vörurnar sendar kostnaðarlaust, en gegn eftirheimtu, nema vísað sé á áreiðanlegan meðmælanda um leið og pantað er.

Peter Buck

Helmerhus, Vester-Boulevard, Kbh. B.

Í verzlun

Björns Kristjánssonar

er nýkomið mikið af **karlmannsfatnaði**, bæði **alfatnaðir** og stakir **jakkar** og **buxur**. Einkum ættu menn að muna eftir að fá sér **hlýja vetrarjakka**, áður en kólnar í veðrinu.

Vönduð húsgögn

Búffet, Matborð fyrir 18 menn, Hornbekkur með hillu, Serveringsborð, Borðstofustólar, Stofuúr, Bókaskápur, Gólfteppi, Hengilampi m. m.; alt mjög vel vandaðir og góðir munir, fást hjá

B. H. Bjarnason.
Aðalstræti nr. 7.

Eitt herbergi til leigu nr. 3 á Bræðraborgarstíg.

Alls konar

verkfærasköft og smíðajárn selur Þorsteinn Tómasson járnsmiður.

Ritstjóri **Björn Jónsson.**

Ísafoldarprentsmiðja

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einar Árnason
V. Ásmundsson
Bj. Bjarnason (Gröf)
E. Briem
Sig. Briem
D. Bernhöft
G. Björnsson
S. Bjarnhéðinsson
Guðm. Böðvarsson
Vilh. Bernhöft

Hald. Daníelsson

~~Oddur Gíslason~~
Indriði Einarsson
Magnús Einarsson
Oddur Gíslason
Fr. Gunnarsson,
J. Halberg.
Thorf. Hansen
Ludv. Hansen

B. Jensson
Krist. Jónsson
Jón Jensson Björn Jónsson
Jón Jakobsson
Sturla Jónsson
Haldór Jónsson
Bjarni Jónsson.
M. L. Lund
Guðm. Magnússon Jón Magnússon
Th. M[illegible] Hallgr. Melsted.
M. Matthíasson.
Har. Níelsson

B. M. Olsen
Jón Ólafsson
Ól. Ólafsson
Elías Olsen
Björn Ólafsson

Pálmi Pálsson
Magn. Stephensen
Hallgr. Sveinsson
Guðjón Sigurðsson
Bjarni Sæmundsson.
Ásgeir Sigurðsson
Sig. Sigurðsson
Chr. Schierbeck
C. Zimsen
Hjálmar Sigurðsson

[illegible]
~~Sig. Þórólfsson~~
Sig. Thoroddsen
D. Thomsen

Sig. Þórólfsson
J. Þorkelsson
G. Þorbjarnarson
Jón Þórðarson

Guðm. Júl. Havstein.
Frú L. Finnbogason
Ól. Amundason.
Arinbjörn bókbindari
Ól. Runólfsson
Sigf. Eymundsson
Gunnar kaupmaður Einarsson,
Hald. Þórðarson bókbindari
Friðrik Jónsson
G. Emil Zoëga.
Sig Kristjánsson
Brynj. Bjarnason
Thorl. Bjarnason
Andersen skraddari.
Helgi kaupmaður Helgason.
G. Z. kaupmaður
Th. Thorsteinsson
Jónas Jónasson M.
Bernhöft bakari.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Björn Kristjánsson kaupm. —
Bened. kaupmaðr.
Þorkell smiðkari —
Magnús Árnason smiðkari. —
Björn Guðmsson. múrari. —
Bjarni — smiðkari. —
Árni Thorsteinsson

Hannes Thorsteinsson. —
Frants Siemsen.
Brynj. bóghaldari.
Eðvaldur.
Árni hárskerari.
Helgi Jónsson kaupmaðr.
Ól. gullsmiðr

H. Hafstein
Klemens Jónsson.
Páll Briem.
Schorr.
Eggert Claessen.
J. Hermannsson.
J. Sveinbjörn.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hinn 20. ágúst þ. á. sendi lector Þórhallur Bjarnason áskorun til bæjarmanna þess efnis, stofnað yrði skógræktarfélag hér í Reykjavík. Lét hann þess getið, að forstkandidat C. E. Flensborg teldi landið austanvert við Rauðavatn einkarvel fallið til skógræktar. Hr. Flensborg fær til umráða fé til að setja upp tvo „plöntuskóla" og setur annan þeirra við Rauðavatn, vilji menn hér í höfuðstaðnum stofna hið fyrsta skógræktarfélag landsins. Landið, um 35 dagsláttur að stærð, fæst keypt fyrir sanngjarnt verð, vísast alveg ókeypis. Samkvæmt áætlun frá Hr. Flensborg verður kostnaðurinn alls 4000 krónur.

Heppilegast er talið, að Skógræktarfélagið sé hlutafélag, hluturinn t.d. 25 kr. (limited). Fengjust 80 menn hér í bænum, sem leggja vildu með hlutum — greiddum á tveim árum — fram helming hins áætlaða kostnaðar, þá mun óhætt að treysta því, að hinn helmingurinn fengist af almannafé, þegar myndarlega væri komið af stað.

Tilsjón býður Hr. Flensborg ókeypis, meðan hann er í þjónustu landsins.

Þessari áskorun var svo vel tekið, að um 60 manns skrifuðu undir hana og tjáðu sig þess albúna, að stofna félagið. Átta

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þeir fund með sér hinn 25. ágúst og var þá félagið stofnað og kosin 5 manna stjórn.

En með því enn er eigi fengið loforð fyrir nægilega mörgum hlutum, leyfum vér oss undirritaðir, er kosnir vorum í stjórn félagsins, að skora á menn að gjörast hluthafar og rita nöfn sín á skjal þetta. Fáist nógu margir menn ef til vill mega lækka hlutina niður í 20 krónur.

Reykjavík 21. október 1901

Ásg. Thorsteinsson Michael L. Lund

Bjarni Sæmundsson Haraldur Níelsson.

Halldór Þórtarson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þá

ir

ass

gs-

g

asgi

vi

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þessir hafa þegar skrifað undir áskorunina:

Hallgrímur Sveinsson	Magnús Stephensen	Steingr. Thorsteinsson
Pálmi Pálsson	Eiríkur Briem	Sigurður Þórólfsson
Vald. Ásmundsson	Björn Jensson	Kristján Jónsson
Hannes Þorsteinsson	Tryggvi Gunnarsson	Bjarni Sæmundsson
Björn Jónsson	Mikael L. Lund	Ásgeir Sigurðsson
Sigurður Sigurðsson	Jón Jensson	Morten Hansen
Halldór Daníelsson	Sig. Thoroddsen	Björn Ólafsson
Kr. Schierbeck	Haraldur Níelsson	Hallgr. Melsteð
Kr. Zimsen	D. Thomsen	Einar Árnason
Magnús Einarsson	Jón Magnússon	Vilhelm Bernhöft
Oddur Gíslason	Indriði Einarsson	Jóhann Þorkelsson
Elías Olsen	Gunnar Þorbjörnsson	Lúðvík Hansen
Sigurður Briem	Matthías Matthíasson	Th. Muus
D. Bernhöft	Sæm. Bjarnhéðinsson	M. Halberg
Hjálmar Sigurðsson	Guðm. Magnússon	Jón Jakobsson
Guðm. Böðvarsson	Jón Þórðarson	Sturla Jónsson
Björn Kristjánsson	Guðjón Sigurðsson	Halldór Jónsson
Guðm. Björnsson	B. M. Ólsen	Ólafur Ólafsson
Jón Ólafsson	Bjarni Jónsson	Björn Bjarnarson (Gröf)
Páll Halldórsson		

P. Schreiber
Halldór Þórðarson.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hinn 20. ágúst þ. á. sendi lector Þórhallur Bjarnason áskorun til bæjarmanna þess efnis, að stofnað yrði skógræktarfélag hér í Reykjavík. Lét hann þess getið, að forstkandidat C. E. Flensborg teldi landið austanvert við Rauðavatn einkarvel fallið til skógræktar. Hr. Flensborg fer til umráða fé til að setja upp tvo „plöntuskóla“ og setur annan þeirra við Rauðavatn, vilji menn hér í höfuðstaðnum stofna fyrsta skógræktarfélag landsins. Landið, ~~er~~ um 35 dagsláttur að stærð, fæst keypt fyrir sanngjarnt verð, vísast alveg ókeypis. Samkvæmt áætlun frá herra Flensborg, verður kostnaðurinn alls 4000 krónur.

Heppilegast er talið, að félagið sé hlutafélag, hver hlutur t. d. 25 krónur (limited). Fengjust 80 menn hér í bænum, sem leggja vildu, með hlutum – greiddum á tveim árum – fram helming hins áætlaða kostnaðar, þá mun óhætt að treysta því, að hinn helmingurinn fengist af almannafé, þegar myndarlega væri komið af stað.

Tilsjón býður hr. Flensborg ókeypis meðan hann er í þjónustu landsins.

Þessari áskorun var svo vel tekið, að um 60 manns skrifuðu undir hana

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

og tjáðu sig þess albúna að stofna félagið. Áttu þeir fund með sér hinn 25. ágúst og var þá félagið stofnað og kosin 5 manna stjórn.

En með því enn er eigi fengið loforð fyrir nægilega mörgum hlutum, leyfum vér oss undirritaðir, er kosnir vorum í stjórn félagsins, að skora á menn að gjörast hlut-hafendur og rita nöfn sín á skjal þetta. Fáist nógu margir, mun ef til vill mega lækka hlutina niður í 20 krónur.

Reykjavík 21. október 1901

Sigr. Thorsteinsson   Michael L. Lund

Bjarni Sæmundsson   Haraldur Níelsson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ÍSLANDS SUÐURAMT OG VESTURAMT.

Reykjavík 5. ágúst 1902.

Hjer með undanfelli eg eigi þjónustusamlega að tilkynna yður, velborni herra yfirkennari, útaf háttvirtri bónarskrá yðar, dags. 21. f. m., að amtsráðið í Suðuramtinu hefir á fundi sínum 21.–22. f. m. veitt skógræktarfélagi Reykjavíkur 150 kr. úr jafnaðarsjóði amtsins á þessu yfirstandandi ári sem styrk til þess að koma upp skógplöntunarstað við Rauðavatn í Mosfellssveit, sem þegar er byrjað á, og má vitja þessarar upphæðar á skrifstofu amtsins.

J. Havsteen.

Til
Yfirkennara hr. Steingríms Thorsteinsson
R. af Dbr.
Reykjavík.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þessir hafa þegar skrifað undir áskorunina:

Hallgrímur Sveinsson	Magnús Stephensen	Steingr. Thorsteinsson
Pálmi Pálsson	Eiríkur Briem	Sigurður Þórólfsson
(Vald. Ásmundsson)	Björn Jensson	Kristján Jónsson
Hannes Þorsteinsson	Tryggvi Gunnarsson	Bjarni Sæmundsson
Björn Jónsson	Mikael L. Lund	Ásgeir Sigurðsson
Sigurður Sigurðsson	Jón Jensson	Morten Hansen
Halldór Daníelsson	Sig. Thoroddsen	Björn Ólafsson
Kr. Schierbeck	Haraldur Níelsson	Hallgr. Melsteð
Kr. Zimsen	D. Thomsen	Einar Árnason
Magnús Einarsson	Jón Magnússon	Vilhelm Bernhöft
Oddur Gíslason	Indriði Einarsson	Jóhann Þorkelsson
Elias Olsen	Gunnar Þorbjörnsson	Lúðvík Hansen
Sigurður Briem	Matthías Matthíasson	Th. Muus
D. Bernhöft	Sæm. Bjarnhéðinsson	M. Halberg
Hjálmar Sigurðsson	Guðm. Magnússon	Jón Jakobsson
Guðmundur Böðvarsson	Jón Þórðarson	Sturla Jónsson
Björn Kristjánsson	Guðjón Sigurðsson	Halldór Jónsson
Guðm. Björnsson	Björn M. Ólsen	Ólafur Ólafsson
Jón Ólafsson	Bjarni Jónsson	Björn Bjarnarson(Gröf)
Páll Halldórsson	P. Schreiber	

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

BÚNAÐARFÉLAG ÍSLANDS.

REYKJAVÍK 28. september 1903

Hér með tilkynnist yður, herra formaður Skógræktarfélags Reykjavíkur, að Búnaðarfélag Íslands hefir veitt Skógræktarfélaginu 200 kr. styrk fyrir yfirstandandi ár samkvæmt bónarbréfi yðar er oss var sent frá fjárlaganefnd neðri deildar alþingis.

Þórh. Bjarnarson.

Eiríkur Briem.

Til

formanns Skógræktarfélags Reykjavíkur.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vér undirskrifaðir, sem erum í stjórn Skógræktarfélags Reykjavíkur gerum hér með kunnugt; að vér samkvæmt þar til gefinni heimild af nefndu félagi á aðalfundi þess 28 júní 1904, afhendum og afsölum Skógræktarstjórn Íslands (Landsjóði) (til umráða og afnota, ~~eingöngu~~ til græðireits, eingöngu, svæði eitt ~~[illegible]~~ á gróðrarstöð félagsins við Laufásveginn [?] í útnorðurhluta stöðvarinnar eitthvað 1/2 dagsláttur að stærð, ummerkt greinilegum merkjum (staurum) og nú þegar sett undir græðireit — með eftirfarandi skilmálum

§ 1. gr.

Að Skógræktarstjórn Íslands (Landsjóður), jafnskjótt sem græðireiturinn getur miðlað nýtilegum plöntum til útplöntunar — láti Skógræktarfélagið fá fyrir 1/4 gangverð á Íslandi svo margar plöntur til útplöntunar á gróðrarstöðinni sem við þarf til plöntunar á gróðrarstöðinni eftir ~~[illegible]~~ núverandi stærð hennar og ástæðum [?]; ~~er~~ ~~sú hefir hún~~.

§ 2. gr.

Að Skógræktarstjórn Íslands ~~strax~~ þegar hún hættir að nota hið hér umrædda svæði fyrir græðireitinn, þá skili hún Skógræktarfélaginu því aftur í góðu standi

Sem vitundarvottar:

Fyrir hönd Landsjóðs er hérmeð gengið að ofangreindum skilmálum

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Samningur

milli Skógræktarstjórnar Íslands og Skógræktarfélags Reykjavíkur.

Vér undirskrifaðir, sem erum í stjórn Skógræktarfélags Reykjavíkur, gerum hér með kunnugt: að vér samkvæmt þar til gefinni heimild af nefndu félagi á aðalfundi þess 28 júní 1904, afhendum og afsölum Skógræktarstjórn Íslands (landsjóði) til umráða og afnota, til græðireits ~~eingöngu~~ í 20 ár, svæði eitt í gróðrarstöð félagsins við Rauðavatn: útnorðurhluta stöðvarinnar eitthvað 2 dagsláttur að stærð, ummerkt með greinilegum merkjum (skurðum) og nú þegar tekið undir græðireit — með eftirfarandi skilmálum:

1. gr.

Að Skógræktarstjórn Íslands (landsjóður) jafnskjótt sem græðireiturinn getur miðlað nýtilegum plöntum til útplöntunar — láti Skógræktarfélagið fá fyrir 1/4 gangverðs á Íslandi svo margar plöntur til útplöntunar í gróðrarstöðinni sem við þarf til plöntunar í stöðinni eftir núverandi stærð hennar og víðáttu.

2. gr.

Að Skógræktarstjórn Íslands, þegar hún hættir að nota hið hér umrædda svæði fyrir græðireit, skili Skógræktarfélaginu því aftur í góðu standi.

Reykjavík 31 Júlí 1905.

Steingr. Thorsteinsson
p.t. formaður

Michael Lund
p.t. gjaldkeri.

Bjarni Sæmundsson
C. E. Flensborg.

Har. Níelsson
p.t. skrifari.

Vitundarvottar:

Emil Schou

D. Thomsen.

Fyrir hönd landsjóðs er hér með gengið að ofangreindum skilmálum

for Islands Skovsag

C. E. Flensborg.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

AMTSRÁÐ SUÐURAMTSINS

Reykjavík, 30. júní 1906.

Hjermeð undanfelli jeg eigi að tjá yður, herra rektor, sem formanni „Skógræktarfjelags Reykjavíkur", að amtsráðið í Suðuramtinu hefir samkvæmt háttvirtri bónarskrá yðar, dagsettri 18. þ.m., veitt nefndu fjelagi 150 kr. styrk úr amtsjafnaðarsjóði fyrir yfirstandandi ár, og má vitja upphæðar þessarar á skrifstofu amtsráðsins.

J. Havsteen.

Hávelborni
herra rektor Steingrímur Thorsteinsson. R. af Dbr. og Dbrm.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur